

HAVSFRUN

Pedagogiskt inspirationsmaterial till föreställningen Havsfrun

TEATER
MO

© Teater MO
September 2016
Författare: Ivan Monthan & Julia Westberg
Illustrationer: Ivan Monthan
www.teatermo.se
www.juliawestberg.com

Om materialet

Genom det här materialet kan du som pedagog få en ökad förståelse för de teman som behandlas i "Havsfrun" och tips på hur ni kan jobba med dessa frågor i barngruppen.

Hur talar man med barn om stora och svårgripbara frågor som marin nedskräpning och medmänsklighet? Hur kan man väcka tankar och engagemang?

I Havsfrun försöker vi närma oss dessa frågor på ett poetiskt och känslomässigt plan.

Genom att utgå från våra egna känslor och erfarenheter kan vi skapa igenkänning och ett känslomässigt engagemang som är lätt att omsätta i konkret handling.

Några nyckelord i föreställningen är havet, plast, flykt, hjälp, tillsammans.

Marin nedskräpning

Nedskräpningen av våra hav är ett av våra tids största miljöproblem. 5-13 miljoner ton skräp hamnar i havet varje år och bara på en timme flyter det i land ca 5 badkar med skräp längs den svenska Bohuskusten. 80% av allt skräp i haven kommer från land och den största delen av allt skräp som flyter i land längs Sveriges kuster består av plast.

När plastskräp väl hamnat i havet försvinner det inte. Plasten bryts ned till mindre och mindre bitar som marina däggdjur, sjöfåglar och fiskar kan missta för mat. Till slut är bitarna så små att de kallas för mikroplast och kan då även tas upp av till exempel musslor. Mikroplast finns även i en del hudvårdsprodukter. De vanligast förekommande plasterna i hygienprodukter är Polyethylene (PE), Polymethyl-methacrylat (PMMA) samt Polytetrafluoroethylene (PTFE). Förutom att hota djurlivet kan plasten dessutom binda och transportera olika miljögifter.

FN:s miljöorgan, UNEP, anser att plasten i haven är ett av de snabbast växande globala miljöproblemen.

Medmänsklighet

Vi är inte isolerade öar - allt hänger ihop.

Det skräp du slänger på marken hamnar på någon annans strand eller förgiftar deras fisk och tvärt om. Vi är alla beroende av varandra. Detta blir inte minst tydligt just inom miljöproblematiken där vårt levnadssätt drastiskt kan förändra andra människors liv på andra sidan jorden.

Vi lever också i en orolig tid med krig och flyktingkatastrofer.

Människan är ett flockdjur, utan varandra klarar vi oss inte, vi måste hjälpas åt.

Vi måste våga hjälpa och våga be om hjälp. Vi måste lyssna, träna vår medkänsla och bygga en tilltro.

Vad kan vi göra?

För att stoppa något negativt måste vi göra oss medvetna om och acceptera hur illa det faktiskt är. Men framför allt hitta lösningar och åtgärder!

Forskning visar att barn är medvetna om exempelvis klimatförändringar och nedskräpning, men att de oftast saknar förståelse för orsakerna och framförallt för lösningarna.

Samma forskning pekar också på att medvetenhet i sig inte är tillräckligt för att driva en förändring - om den inte kan omsättas i konkreta handlingar!

Vi vill därför med vår föreställning ge hopp och framtidstro, väcka nyfikenhet och tankar.

Vi hoppas också att ni i era samtal med barnen visar på att det faktiskt går att bekämpa negativ utveckling. Att vi genom att samarbeta och förändra våra livsmönster och attityder kan vara en del av en pågående positiv förändring.

Känslan av att kunna påverka och känslan av mening skapar engagemang och en vilja att agera!

För er som pedagoger

1. Titta på filmen Strömmar av plast med dina kollegor för att få en god förståelse för problematiken med marin nedskräpning.
2. Diskutera vad ni själva kan göra för att minska och bekämpa den marina nedskräpningen.
3. Titta på filmen 2 min om flyktingläget i världen.
4. Läs "Så pratar du med ditt barn" på Rädda Barnen.
5. Diskutera hur man kan prata om stora frågor med barn och samtidigt ge dem hopp och tillit.

Film: Strömmar av plast – Västerhavets dilemma
En film om marin nedskräpning på Bohuskusten. Filmen är producerad av Benny Frick och skapades i ett gemensamt arbete mellan Havsmiljöinstitutet, Västra Götalandsregionen, länsstyrelsen i Västra Götalands län, KIMO Sverige, miljöförvaltningen i Göteborgs stad, Ren Kust och Stiftelsen Håll Sverige Rent.
Länk till filmen Strömmar av plast:
<https://www.youtube.com/watch?v=kZmErdj35QA>

Film: 2 min om flyktingläget i världen
Filmen är producerad av UNHCR.
Länk till filmen: <https://youtu.be/l4Q01bPuoUI>

<https://www.raddabarnen.se/vad-vi-gor/katastrofinsatser/sa-pratar-du-med-ditt-barn/>

Efter föreställningen:

Här följer några tips och idéer på hur ni kan arbeta vidare efter föreställningen.

Diskussionsfrågor kopplade till marin nedskräpning:

- Vad tänker ni på när ni hör ordet hav?
- Vad finns i ett hav?
- Vad ska inte finnas i hav?
- Har ni sett något som inte ska finnas i vattnet när ni har badat?
- Hur ska vi göra för att skräpet inte ska hamna i vattnet?
- Varför ligger det en massa skräp i havet där Havsfrun bor?
- Hur har det kommit dit?
- Kan vi städa i vattnet?
- Hur ska vi göra för att skräpet inte ska hamna i vattnet?

Diskussionsfrågor kopplade till medmänsklighet:

- Vad tänker ni på när ni hör ordet flykting?
- Vad är en flykting?
- Känner ni någon som har flytt?
- Varför flyr människor?
- Hur kan man hjälpa de som flyr?
- Varför flydde Havsfrun från sitt rike?
- Vad gör att man inte längre kan bo kvar på en plats?
- Har ni bett om hjälp någon gång?
- Har ni hjälpt någon?

Berätta för andra!

Gör teckningar eller affischer med budskapet "Vi vill ha rena hav!", "Hjälp varandra" eller liknande som barnen kan ta med hem eller sätta upp på skolan eller ert lokala bibliotek.

Städa en strand!

Varför inte ordna en strandstädning på en strand nära er?

På sidan www.hsr.se hittar ni fler tips på hur ni kan ordna en städlockaraktivitet, samt pedagogiskt material för skolor och förskolor.

Starta en insamling!

På dessa sidor kan man enkelt starta en egen insamling:

https://min.sverigeforunhcr.se/projects/syrien5#_ga=1.254458056.1715397236.1474818941

<https://unicef.se/egna-insamlingar>

Dela med er!

Låt barnen rita och skriva om vad de upplevde i föreställningen och gör en utställning.

Lek!

Spökgarnskull:

En börjar som spökgarn och de andra är fiskar.

Fiskarna får endast gå myrsteg samtidigt som de säger blub blub blub.

Spökgarnet rör sig i slow motion och ska kulla fiskarna.

När en fisk blivit kullad tar den tag i spökgarnets ena hand och kan nu också kulla.

På så vis växer spökgarnet tills alla fiskar är kullade.

(Spökgarn är fiskenät som slitit sig eller dumpats i havet. De fortsätter dock att fånga både fisk och havslevande däggdjur som kvävs och dör.)

Svåra ord att förklara för barnen:
Spökgarn
Plast
Havsfrun
Mikroplast

Här hittar ni mer spännande fakta om marin nedskräpning och vad man kan göra!
<http://www.hsr.se/skola-och-forskola>

Källor:
www.unep.org
www.naturskyddsforeningen.se
www.hsr.se
www.fn.se
www.manskligarattigheter.se
www.unicef.se
www.unhcr.org
<https://www.raddabarnen.se>

